

Monumentale panden kosten Rijk 40 miljoen

door
Maarten Brakema

DEN HAAG | Het nieuwe onderkomen van de Raad voor de Rechtspraak kost het Rijk in totaal bijna veertig miljoen euro. De Rijksgebouwendienst (RGD) kocht de panden aan en rond de Kneuterdijk voor 15,9 miljoen euro. De rest van het geld wordt besteed aan een verbouwing.

Dat blijkt uit antwoorden van de ministers van Justitie en VROM, Donner en Dekker, op vragen van het Tweede-Kamerlid Van Vroonhoven. Het CDA-Kamerlid wilde opheldering over de miljoenen die de RGD stak in aankoop en

verbouwing van enkele monumentale panden op de hoek van de Kneuterdijk/Lange Vijverberg en de Hoge Nieuwstraat in het centrum van Den Haag. Het gaat hierbij vooral om het 'stadspaleis' waarin vroeger de ABN Amrobank was gevestigd aan de Kneuterdijk 1.

Naar nu duidelijk is geworden, heeft de RGD de panden Kneuterdijk 1 en Hoge Nieuwstraat 1, 3 en 3a voor 15,9 miljoen euro gekocht. Op dezelfde datum werden

de panden Kneuterdijk 3a, 5, 5a, 7a en 7b gekocht voor 0,7 miljoen euro.

De kosten van 'verwerving en verbouwing' werden destijds geschat op 39,1 miljoen euro. En volgens de bewindslieden gelden die ramingen nog steeds.

Door de transacties kon de bij de deal betrokken projectontwikkelaar in korte tijd miljoenen euro's verdienen. Vastgoedhandelaar Brinkel had de panden namelijk in 1998 aangekocht voor 4,8 miljoen euro.

Ministers: Prijs van panden valt nog mee

DEN HAAG | De RGD zou aanvankelijk de panden huren, maar besloot over te gaan tot koop nadat bleek dat een verbouwing nodig was. Het is het beleid van de dienst om niet al te veel geld te steken in gehuurde panden, aldus de verklaring van de ministers. De huidige bewindslieden Donner en Dekker wijzen zelf de aansprakelijkheid geheel van de hand. De besluiten om de panden te huren en daarna te kopen werden in de voorlaatste kabinetsperiode genomen, stellen zij. En toen 'stonden de rijksfinanciën er gunstiger' voor dan nu. De ministers laten wel doorschemeren dat de Raad voor de Rechtspraak, die de belangen behartigt van alle Nederlandse gerechten, een prestigieuze

pand verdient. De vorming ervan twee jaar geleden was het 'sluitstuk van de verzelfstandiging van de rechterlijke macht'. 'Vanwege de belangrijke functie die de raad daarbij moest gaan vervullen, werd een pand gezocht in de nabijheid van de zetels van de Wetgevende Macht, de Staten-Generaal, en de Uitvoerende Macht, de ministeries', schrijven de bewindslieden. En: 'Het pand zelf moest ook een uitstraling hebben vergelijkbaar met die van de gebouwen van die organisaties. Daarvan uitgaande werden de verwervingskosten en de verwachte verbouwingkosten aanvaardbaar geacht'.

Donner en Dekker
De ministers Donner en Dekker er-

kennen dat de kosten van de aanschaf en renovatie van het monumentale pand op de hoek Kneuterdijk/Lange Vijverberg hoog kunnen lijken; de rijksoverheid investeert in het voormalige bankgebouw en enkele omringende percelen bijna 40 miljoen euro.

Maar omgerekend naar het bedrag per werkplek zou het toch nog meevallen, stellen de bewindslieden van Justitie en VROM. In het gebouw komen 218 werkplekken. Dan komt de prijs dus uit op 12.022 euro per plek per jaar en daarmee zouden de kosten van werkplaatsen op andere ministeries niet worden overschreden.

In het blad van de Rijksgebouwendienst (RGD), getiteld 'Smaak', werd aanvankelijk de indruk gewekt dat de kwartiermakers van de Raad voor de Rechtspraak verliefd werden op de panden met hun marmeren schouwen, smeedijzer en lambriseringen. Zij zouden op eigen gezag (voordat uiteindelijk tot aankoop werd besloten) een huurcontract hebben getekend.

Dit terwijl de RGD, die verantwoordelijk is voor de huisvesting van de rijksoverheid, pas later op de hoogte werd gesteld. CDA-Ka-

merlid Van Vroonhoven wilde hierover ook opheldering van de ministers.

Ander beeld

Donner en Dekker schetsen een iets ander beeld. De RGD zou al voor het afsluiten van het contract een onderzoek hebben gedaan naar het pand. Wel stellen de bewindslieden dat achteraf gezien 'op sommige momenten in het proces de relatie tussen het ministerie van Justitie en de RGD intensiever had kunnen zijn'. Donner stelt zelf, dat de integriteit van de bij de huur van 'Kneuterdijk 1' betrokken ambtenaren in twijfel werd getrokken. Mede om ook te onderzoeken of er sprake was van ondoelmatigheid bij de aankoop, werd de voormalige staatssecretaris en wethouder van Rotterdam Kombrink ingeschakeld.

'In de kern is sprake van achtereenvolgende feiten en genomen verantwoordelijkheden door verschillende partners die in samenhang zeer ongelukkig hebben uitgewerkt', aldus Kombrink. 'Daarvan is de oorspronkelijke groep eigenaren de lachende derde geworden.'